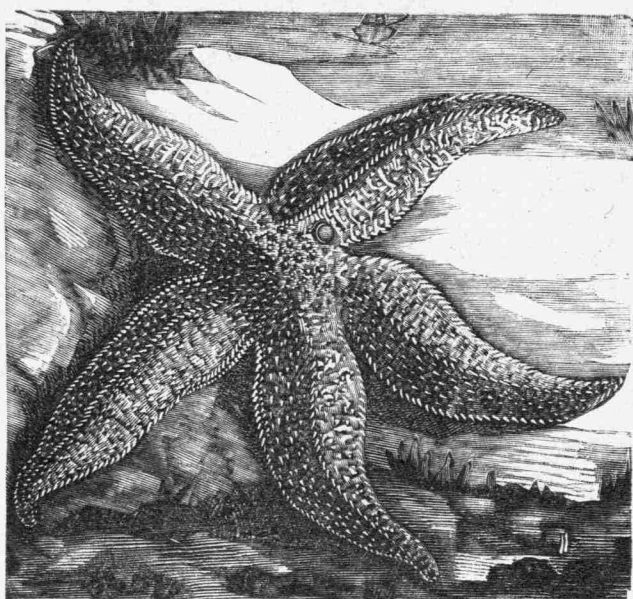

σκέυματος. Οὐδενὸς ἄλλου βιβλίου τὴν ἀπήχησιν ἐν τῷ φιλολογικῷ κόσμῳ ἐνθυμούμεθα τόσον σφραδρᾶν καὶ τόσον παρατεταμένην ὡς τῶν «Βλασφημιῶν». Ἐστιγματίσθη μὲν γενικῶς ἡ ἀσέβεια τοῦ ποιητοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐθανυμάσθη ἡ ἀριστοτεχνικὴ αὐτοῦ δεινότης εἰς τὸ παρατάσσειν στίχους ἀφόγους καὶ λαμπρούς, ὑπὸ ρητορικῆν μᾶλλον ἢ ὑπὸ καθαρῶς ποιητικῆν ἔποψιν. Μετ' αὐτὰς ἔγραψε καὶ ἔδημοσίευσεν τὴν «Θάλασσαν», μεγαλεπήβολου συλλήψεως ὕμνον πρὸς τὸ ἄπειρον στοιχεῖον, τὸ ὁποῖον ἐφιλοδόξησεν ἐν ταύτῳ νὰ ψάλλῃ μὲ λαϊκὴν ἀφέλειαν καὶ μὲ ἐπιστήμην Λουκρητίου.

ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ ΕΚ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Ο ΑΣΤΕΡΙΑΣ

'Αστερίας εἶνε ὁ θαλάσσιος ἀστήρ, ὁ σταυρὸς κοινῶς καλούμενος, ὁ ἐν ἀπάσαις ταῖς θαλάσσαις σχεδὸν ἀπαντῶν. Συνήθως μετὰ τρικυμίαν τὰ κύματα ρίπτουσι τὰ ζῶα ταῦτα ἐπὶ τῆς ἀκτῆς. Ἐὰν λάβητε τὸ ζῶον τοῦτο ἐκ τῆς ἄμμου καὶ τὸ θέσητε ἐν θαλασσίνῳ ὕδατι, ἀναζωογονεῖται, κινεῖται, ζῆ, χρωματίζεται, λάμπει. Οὕτως ἐν τῇ θαλάσσει λάμπει, ῥιφθὲν δ' ἐκτὸς αὐτῆς ἀποβάλλει τὴν λάμψιν του, ἀποθνήσκει.

Τὸ ἀστεροειδὲς του σχῆμα εἶναι ὠραιότατον, ἡ δὲ κατασκευὴ τοῦ σώματός του θαυμασιωτάτη. Φαντάσθητε ζῶντα δίσκον ἔχοντα λαίμαργον στόμα. Ἐκ τοῦ παραδόξου τούτου δίσκου ἀκτινοβολοῦσι πέντε βραχίονες πλήρεις νεύρων καὶ μυῶν, καλυπτόμενοι ὑπὸ δέρματος εὐκάμπτου καὶ εὐθραύστου συγχρόνως. Εἰς τὸ ἄκρον ἐκάστου βραχίονος ὑπάρχει εἰς ὄφθαλμός· ὁ Ἀστερίας βλέπει τὰ πάντα καὶ πανταχόσε. Κατὰ μῆκος τῶν πέντε τριγωνικῶν βραχίωνων, οἵτινες μηκύνονται, κάμπτονται, ἐκτείνονται, ταλαντεύονται, συλλαμβάνουσι, συσφίγγουσιν, εὐρίσκονται τριακόσια τέσσαρες ὀπαί.

Ἐκ τῶν ὀπῶν τούτων ἐξέρχονται κατὰ βούλησιν τριακόσιοι τέσσαρες μικροὶ εὐκίνητοι καὶ σαρκώδεις σωλῆνες κείμενοι εἰς δύο σειρὰς ἐπ' ἐκάστου βραχίονος.

Οἱ σωλῆνες οὗτοι πλήρεις εὐκινήσιος καὶ ζωῆς, εἶνε συγχρόνως πόδες καὶ πνεύμονες τοῦ ἀστερίου. Δι' αὐτῶν ἀναπνέει, δι' αὐτῶν σύρεται, βαδίζει, ἀναρριχθᾶται, κρατεῖται. Ἐπεὶ δὲ ἐκάστος βραχίων ἔχει τριακοσίους τέσσαρας σωλῆνας, ὁ ἀστερίας ἔχει χιλίους πεντακοσίους εἴκοσι πόδας. Μεθ' ὅλην ὁμως ταύτην τὴν πληθύν τῶν ποδῶν δὲν διακρίνεται κατὰ τὴν ταχύτητα, ἡ δ' ἀφρονία αὐτῆ φαίνεται μᾶλλον ὡς ἐίρωνεία τῆς φύσεως. Ὁ ἀστερίας μετὰ τῶν χιλίων πεντακοσίων εἴκοσι ποδῶν

Πλὴν τῶν ποιημάτων του ὁ Ῥισπαῖν ἔγραψε μυθιστορήματα ἐκτεταμένα, διηγήματα, δράματα, κωμωδίας, ἔμμετρα καὶ πεζά. Ἡ κωμωδία του «Ὁ κύριος Σκαπίνος», παρεστάθη ἀπὸ σκηνῆς τοῦ Γαλλικοῦ Θεάτρου, ὡς καὶ τὸ δράμα του «Διὰ τῆς Ῥομφαίας», εἰς τὸ ὁποῖον ἐσχάτως ἡ Γαλλικὴ Ἀκαδημία ἀπένευμε καὶ τετρακισχιλιόδραχμον βραβεῖον.

Εἴπομεν ἀνωτέρω, ὅτι ὁ Ῥισπαῖν ἐλάχιστα ὁμοιάζει πρὸς τοὺς καλουμένους Normaliens κατὰ τὸ ὕφος τοῦ λόγου. Ἡ παρατήρησις δὲν εἶνε ἀκριβής, καθόσον ὁ Ῥισπαῖν φημιζεταὶ πολὺ ὀλιγώτερον ὡς μορφώσας ἴδιον ὕφος ἢ ὡς προσοικειωθείς διὰ σπανίας δυνάμεως πάσας τὰς τεχντροπίας τῶν μεγάλων φιλολογικῶν σχολῶν καὶ τὸ ὕφος πολλῶν μεγάλων ἰδιωτῶν συγγραφέων. Ἐπεδείχθη διαδοχικῶς εἰς τὰ ἔργα του κλασικὸς, ῥομαντικὸς, πραγματιστής, ὑλιστής, αἰσθηματίας. Οἱ δὲ στίχοι του οὐχὶ σπανίως εἶνε ὡς δεξιὰ ἀπήχησις καὶ διακόσμησις περιλαλήτων στίχων τοῦ Οὐγκῶ, τοῦ Μυσσέ καὶ τῶν ἄλλων. Καὶ οἱ ἀμφισβητοῦντες αὐτῷ τὴν ποιητικὴν πρωτοτυπίαν, οὐχ ἤττον τὸν ἀναγνωρίζουν ὡς μέγαν καὶ ἀπαράμιλλον λογοτέχνην.

ΤΟΥ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟΥ ΤΑ ΟΝΕΙΡΑ

Πεθάναν νιαῖς πεντάμορφαις, πεθάναν νιοὶ λεβέντες, πεθάναν γέροντες καλοὶ καὶ γρηαῖς ψυχοπονιάραις . . .

Τοὺς λησμονῆσαν οἱ ὀδικοί, δὲν τοὺς θυμοῦνται οἱ ξένοι, μὰ κάπου κάπου βρίσκειται καὶ σπλαχνικὸς διαβάτης νὰ χύσῃ δάκρυ καὶ γι' αὐτούς, νὰ πῆ τὸ «θιὸς ἄχρῶς» τους», ἂν τύχη καὶ στὸ διαβα του τὸ μνημῆ τους πατήσῃ . . .

Τοὺς δόλιους τοὺς ἀρματωλοὺς ποῦ κείτονται στοὺς κάμπους δὲν τοὺς ἐθάψαν μὲ παπᾶ σὰ χριστιανοὶ νὰ λειώσουν αὐτῶν τὰ ἔρημα κορμιὰ ἄθαφτα σκορπιστήκαν τὰ φάγαν ὄρνια ἀγρόταστα καὶ σκύλοι οὐρλιασμένοι! Μόνο νεράκι τῆς βροχῆς ἔφερε λίγο γῶμα καὶ τοὺς ἐμισοσκέπασε τὰσπρα τὰ κόκκαλά τους! . . .

Πατέ τους δὲ βαρυγκομοῦν σὺν ἄξια παλληκάρια.

Μὰ ὅταν τὸ φθινόπωρο ζωτάρης ζευγαρόνη, τὰ σκορπισμένα ἀποσκορπᾶ, τὰνάθαλα ξεβγάζει, κι' ἀναταράζει μ' ἀπονία τὰ καρδιοκόκκαλά τους.

Τότες τὰ λείψανα βογχοῦν καὶ διπλοκαταριοῦνται! . . .

. . . Γιὰ τοῦτο τὸ φθινόπωρο, ὅταν τῆ γῆς ὀργῶνον, κακὰ καὶ ἄγρια ὄνειρα τὸν ὕπνο μας ταραζοῦν.

Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ